

Kolbu den 10 januar 2015

HØRINGSNOTAT – OPPHEVING AV KONSESJONSLOVEN OG BOPLIKT

Kommentar: Marcia Kuss, småbrukeier og forfatter av *The House of Odel*

Jeg er en av mange småbrukeier som er enig med regjeringens forslag om å fjerne konsesjonsloven og boplikten. Odelsloven har vært et mareritt for meg og min familie. Etter min mening, har den også vært et hinder for å utbedre eiendommen i mange generasjoner.

Uten konsesjonsloven og boplikten vil småbrukseiere fortsette:

1. å ta vare på framtidige generasjoners behov
2. å ta vare på landbruksnæringen
3. å respektere behovet for utbyggingsgrunn
4. å ta hensyn til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftsinnteresser
5. å ta hensyn til bosettingen

Men mest viktig for meg er hensynet til framtidige generasjoners behov. Den framtidige generasjonen er velutdannet og velfungerende. De er bedre rustet til å ta seg av og utvikle eiendommen i respekt til utbyggingsgrunn og miljøet.

At noen politikere har lyst å overbevise befolkningen at de er best kvalifisert og hensynfulle til å ta seg av beslutning over framtidige generasjonens private eiendom er patriarkalsk, et overgrep, og nedlatende. Noen politikere har sagt at selvstendige landsbrukseiere er hensynløse og grådige og at de må kontrolleres. De mener at selvstyrt landsbrukeiendom er truende for Norge og må beskyttes ved en kommunal politisk kontroll. De nekter å slippe makt til neste generasjonen siden 'de vet best.' De nekter å innse at Odelsloven er overflødig, utdatert, og bare for de privilegerte, og er rett og slett diskriminering. 'Matjord' må ikke bare styres, men må drives. Nok lover er på plass til å sikre fremtidens behov, men inspirasjon må skapes. Og inspirasjon skapes bare ved fritenkning og eierskap, ikke unødvendig kontroll.

Eiendommer er først og fremst en universal rett til privat investering for enhver menneske. Hvorfor skulle det være annenledes for en landbrukseier

versus en boliggårdeier i Oslo? Begge må ta hensyn til befolkning og samfunnets behov. At noen politikere vil råde over privat landbruks eiendom til å gjennomføre sine politiske hensikter og beholde sine verv er et overgrep mot menneskerettigheter. At noen politikere bruker skremmel propaganda til en uvitende befolkning så de stemmer for en kommunal politisk kontroll over privat eiendom er forferdelig; det blir ikke mindre mat ved mindre politisk kontroll. Eksisterende lover, behovsanalyser, og markedspris er regulering nok.

Som jeg har opplevd i det siste 15 år, har konsesjonsloven ikke fungert etter hensikten. Den har ofte hindret småbruksomsetning, og har blitt et pressmiddel for småbrukseiere til å selge jord til større enheter for å frigjøre seg selv fra Odelsloven.

Normalt fungerende mennesker ønsker det beste for sine barn, sin eiendom, sin nabolag, og sitt land. Jeg synes det er på tide at menneskesynet er hevet i Norge og småbrukseiere blir betraktet som gode samfunnsborgere som ikke trenger unødvendig kontroll fra kommunale politikere. Partiskhet og unntak er ikke til å unngå i livet, men en friere landsbrukseierskap er å foretrekke for fremtidens generasjonen.

Uttalelsen fra fylkesrådmannen i Oppland i saksutredningen til fylkestinget: "En avvikling av prisreguleringer innebærer at man setter eiendomsøkonomien foran produksjonsøkonomien" skal erstattes med "en avvikling av prisreguleringer innebærer at eiendomsøkonomien vil gå hand i hand med produksjonsøkonomien og har størst mulig innvikning og rekruttering på fremtidens landbrukseier."

Takk

Marcia D. Kuss, ØTK